

Elżbieta Kłosińska, Barbara Butent-Stefaniak, Bogusław Maryniak, Wojciech Tesarczyk, Bogusław Gediga

Mikowice, gm. Namysłów, woj.
opolskie, st. 1

Informator Archeologiczny : badania 22, 42-43

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

znajdowały się fragmenty celowo potłuczonych naczyń. Groby: 427 i 453 miały prostokątne obstawy kamienne zbudowane z jednego rzędu kamieni narzutowych.

Typ V, odmiana a - 10 grobów. Przepalone kości ludzkie i fragmenty potłuczonych naczyń zostały złożone do jamy grobowej w oddzielnych skupiskach, często w znacznej odległości (groby: 422, 431, 437, 442, 443, 445, 452, 457, 460). Obstawę kamienną kształtu owalnego z dwóch rzędów kamieni narzutowych posiadał grób 442.

Typ V, odmiana b - 3 groby. Odmiana ta różni się od wyżej opisanych tym, że przepalone kości ludzkie były przemieszane ze szczątkami stosu.

Typ VI - 8 grobów. Przepalone kości ludzkie przemieszane z fragmentami celowo potłuczonych naczyń zostały zsypane do jamy grobowej i rozrzucone po całej jej powierzchni (groby: 424, 426, 429, 436, 444, 446, 459, 461). Owalne obstawy kamienne zbudowane z jednego rzędu kamieni narzutowych miały groby: 421, 461.

Typ VII - 1 grób. Pochówek tego typu reprezentował grób 440. Grób zawierał tylko przemyte kości ludzkie, złożone w niewielkich rozmiarów nieckowatej jamie.

Wyposażenie grobów w naczynia waha się od 2 do 7 naczyń. W 3 grobach popielnicowych i w 2 grobach jamowych wśród przepalonych szczątków ludzkich odkryto niewielkich rozmiarów spiralne zawieszki z brązu.

W dwóch grobach jamowych, będących prawdopodobnie pochówkami młodocianych osobników, wśród przepalonych szczątków ludzkich odkryto grzechotki z gliny.

Masanów, gm. Sieroszewice,
woj. kaliskie,
st. 9

Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej
w Kallszu

Badania prowadził mgr L. Ziąbka z MOZK w Kallszu przy współpracy mgr B. Maryniaka z BBIDZ w Kallszu. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kultury łużyckiej z III okresu epoki brązu.

Stanowisko położone jest na wydmy w dolinie rzeki Gnila Barycz, po jej wschodniej stronie. Odkryte zostało w 1988 r. w ramach AZP (obszar 70-38). Przebadano teren o powierzchni 287,5 m², eksplorując 27 grobów płaskich, w tym 26 ciałopalno-jamowych i 1 popielnicowy. Groby zalegały na głębokości od 20 do 30 cm. Zarysy jam w większości zbliżone były do owal, w przekroju do niecek o różnej miąższości od 20 do 50 cm. Osie podłużne zorientowane były wzdłuż linii NW na SE i W na E. Niektóre z grobów posiadały owalne bruku kamienne lub fragmentarycznie zachowane obstawy. Większość obiektów nie posiadała żadnych obwarowań kamiennych. W grobach odkryto głównie dość silnie rozdrobnione fragmenty ceramiki, przedmioty krzemienne (wykonane wyłącznie z krzemienia bałtyckiego) i stosunkowo nieliczne wyroby brązowe, w postaci grotu do strzały, szpili z główką rozklepaną i zawiniętą w uszko i 2 półwytworów. Wśród zabytków krzemienianych na uwagę zasługuje stosunkowo duża ilość łuszczeń i dwa grociki sercowate znalezione w grobach 8/88 i 11/88. Jednym z najciekawszych obiektów był grób 18/88 (symboliczny) zbudowany z owalnej jamy grobowej i trzech poziomów kamieni polnych ułożonych w kształcie zbliżonym do owala. Materiał ceramiczny w postaci pucharku na pustej nóżce, fragmentów ceramiki i przedmiotów krzemienianych wystąpił na poziomie pierwszej warstwy kamieni.

Badania będą kontynuowane.

Mąkolice, gm. Wola Krzysztoporska, woj. piotrkowskie, st. 3 - patrz okres halaztycki.
Mikołajów, gm. Osiek, woj. tarnobrzeskie, st. 1 - patrz okres halaztycki.

Mikowice, gm. Namysłów,
woj. opolskie,
st. 1

Instytut Śląski w Opolu

Badania prowadziła mgr Elżbieta Kłosińska przy współpracy mgr Barbary Butent-Stefaniak, mgr Bogusława Maryniaka i mgr Wojciecha Tesarczyka. Konsultację naukową sprawował prof. dr hab. Bogusław Gediga. Badania finansowane przez RPBP, Uniwersytet Wrocławski. Kontynuacja badań przedwojennych. Drugi sezon badań. Cmentarzysko kurhanowe ze starszego i środkowego okresu epoki brązu. Znalaziska ceramiki neolitycznej.

Pragnąc zakończyć eksplorację cmentarzyska "zachodniego" rozpoczęto prace na pozostałych kopcach stanowiska - kurhanach 16 i 19. Po wycięciu młodnika i dokonaniu pod kątem planu warstwicowego szczegółowych pomiarów, rozpoczęto eksplorację obu kopców. Przyjęto takie same jak w roku ubiegłym założenia metodyczne eksploracji. W kurhanie 16 nie stwierdzono jamy grobowej i pochówku. W kurhanie 19 natomiast odkryto w przybliżeniu trójkątną

Jamę grobową, wypełnioną próchnicą pierwotną. Wewnątrz znajdowały się drobne ułamki ceramiki. Nicopodał jamy grobowej stwierdzono natomiast obecność całego naczynia, zakopanego w calcu w pozycji pionowej i umocnionego drobnymi kamieniami.

Pod względem konstrukcyjnym kurhany 16 i 19 okazały się uboższe niż kurhan 20 badany w roku ubiegłym. Miały częściowo zbliżony układ warstw, lecz nie zaobserwowano tu jakichkolwiek intencjonalnych założeń kamiennych. Również uboższe w porównaniu z poprzednim sezonem badawczym wydaje się wyposażenie obu obiektów. Większość drobnych ułamków wskazuje na przynależność do środkowego okresu epoki brązu. Są to typowe dla wczesnych faz kultury łużyckiej naczynia guzowe. O związkach z wcześniejszym wycinkiem epoki brązu świadczą jednakże fragmenty ceramiki "tekstylnic" oraz ułamki naczyń z listwą plastyczną wykazujące również wyraźne powiązania ze starszym okresem epoki brązu w zakresie technologii wyrobu.

Badania na cmentarzysku "zachodnim" zakończone.

Przeprowadzono także wykopaliska na leżącym nieopodal cmentarzysku "wschodnim", oznaczonym również jako stanowisko 1. Badania miały na celu rozpoznanie chronologii liczącego 34 kopce cmentarzyska. Kurhan 4, przebadany w tym sezonie, stanowił drugi co do wielkości obiekt na tym cmentarzysku. Był lekko owalny w rzucie; dłuższa jego oś (20 m) wyznaczała kierunek N-S. Kurhan ten osiągnął wysokość 1,3 m. Wewnątrz znajdował się stos zbudowany z szarej ziemi, wymieszanej z popiołem, węgielkami, ceramiką i przepalonymi kośćmi ludzkimi. Stos został przykryty płaszczystym nasypem, którego strukturę w dużym stopniu zaburzyły wkopy współczesne. W jednym z wkopów znaleziono mały paciorek bursztynowy.

Rozpoznanie chronologii kopca 4 na cmentarzysku "wschodnim" w Mikońcach jest mocno utrudnione ze względu na znaczną chronologiczną rozpiętość pochodzącej zeń ceramiki. Zwraca uwagę pewna liczba ceramiki z ornamentem sznurowym oraz nieliczne fragmenty, które mogą być przypisane kulturze łużyckiej. Część ułamków pod względem technologii wykazuje ponadto związek ze starszym okresem epoki brązu.

W obrębie stanowiska przeprowadzono również badania geomorfologiczne. Z kopca pobrano próbki do analizy C14.

**Nowy Młyn,
gm. Brześć Kujawski,
woj. włocławskie,
st. 8**

**Muzeum Archeologiczne i Etnogra-
ficzne w Łodzi**

Badania prowadził dr hab. Ryszard Grygiel przy współudziale dr Petera Boguckiego (Forbes College Princeton University, USA). Kontynuacja badań z lat 1984-1987. Osada kultury pucharów lejkowatych (faza wiórecka grupy wschodniej), osada i cmentarzysko kultury iwieńskiej z wczesnej epoki brązu.

Badano wschodnią część osady. Na obszarze 420 m² uchwyciono końcowy zasięg osady kultury pucharów lejkowatych. Odkryto kolejny dom słupowy, w przybliżeniu owalny, o wymiarach ok. 5 x 4 m. W jego pobliżu wystąpiły dwie jamy odpadkowe. Całość towarzyszył nieliczny, w porównaniu z latami ubiegłymi, materiał ceramiczny i krzemienisty.

W odległości ok. 50 m od odkrytego w 1986 r. skupiska materiałów ceramicznych i krzemienistych kultury iwieńskiej z wczesnej epoki brązu, wystąpiły trzy groby ciałopalne. W jednym przypadku kości ludzkie były słabo przepalone. W dwóch grobach wystąpił kubek z łańcowatym uchem i szpila z brązu z główką półkolistą. Na obecnym etapie badań nie ulega wątpliwości traktowanie materiałów z osady i cmentarzyska jako jednoczesowe.

Materiały z badań przechowywane są w zbiorach MAIE w Łodzi.

Badania będą kontynuowane.

|| Opatowice, gm. Radziejów, woj. włocławskie, st. 34 - patrz neolit.

**Orzech, gm. Świerklaniec,
woj. katowickie,
st. 2**

Muzeum Śląskie w Katowicach

Badania prowadziła mgr Renata Ablamowicz z Muzeum Śląskiego w Katowicach, a konsultantem była dr Elżbieta Szydłowska. Badania finansował KZA w Katowicach. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko szkieletowe kultury łużyckiej z V okresu epoki brązu i okresu halsztackiego C-D.

Przeprowadzono sondażowo-weryfikacyjne badania wykopaliskowe. Położone jest około 100 m w kierunku zachodnim od drogi Bytom-Świerklaniec, przy ul. Szkolnej.

Przebadano obszar o łącznej powierzchni około 45 m² odkrywając 7 grobów szkieletowych. Groby były zakładane w podłużnych, w przybliżeniu prostokątnych jamach usytuowanych na